

Historia architektury polskiej 2

Podstawowe informacje o zajęciach

Cykl kształcenia:	2024/2025
Nazwa jednostki prowadzącej studia:	Wydział Budownictwa, Inżynierii środowiska i Architektury
Nazwa kierunku studiów:	Architektura
Obszar kształcenia:	nauki techniczne
Profil studiów:	ogólnoakademicki
Poziom studiów:	pierwszego stopnia
Forma studiów:	stacjonarne
Specjalności na kierunku:	
Tytuł otrzymywany po ukończeniu studiów:	inżynier architekt
Nazwa jednostki prowadzącej zajęcia:	Katedra Architektury i Dziedzictwa Kulturowego
Kod zajęć:	10286
Status zajęć:	obowiązkowy dla programu
Układ zajęć w planie studiów:	sem: 4 / W15 C15 / 2 ECTS / E
Język wykładowy:	polski
Imię i nazwisko koordynatora:	prof. dr hab. inż. Marek Gosztyła
semestr 4:	mgr inż. arch. Magdalena Janda , termin konsultacji budynek V, pokój V/D.-124, tel. 17 743 2106, m.wazio@prz.edu.pl, janda.m@prz.edu.pl

Cel kształcenia i wykaz literatury

Główny cel kształcenia:

Zapoznanie studentów z przemianami w architekturze polskiej od czasów renesansu do początków XX wieku.

Charakterystyka wybranych obiektów reprezentujących poszczególne epoki. Przybliżenie podstawowych pojęć z zakresu historii architektury polskiej.

Ogólne informacje o zajęciach:

Program obejmuje dzieje architektury polskiej w czasach nowożytnych.

Wykaz literatury, wymaganej do zaliczenia zajęć

Literatura wykorzystywana podczas zajęć wykładowych

1	Kalinowski K.	Architektura doby baroku na Śląsku	Warszawa.	1977
2	Karpowicz M.	Dzieje sztuki w Polsce: Barok w Polsce	Warszawa.	1988
3	Kozakiewicz H. i S.	Dzieje sztuki w Polsce: Renesans w Polsce	Warszawa.	1976
4	Krassowski W.	Dzieje budownictwa i architektury na ziemiach polskich, T. 1-4	Warszawa 1989, 1990, 1991.	1995

5	Lorentz S., Rottermundt A.	Dzieje sztuki w Polsce: Klasycyzm w Polsce	Warszawa.	1986
6	Miłobędzki A.	Architektura polska XVII wieku, T. 1-2	Warszawa.	1980
7	Miłobędzki A.	Zarys dziejów architektury w Polsce	Warszawa.	1978
8	praca zbiorowa	Dzieje architektury w Polsce	Kraków.	2002
9	red. S. Kozakiewicz	Słownik terminologiczny sztuk pięknych	Warszawa, 1969.	2007
10	red. Z. Świechowski	Wrocław. Jego dzieje i kultura	Warszawa.	1978
11	Zachwatowicz J.	Architektura polska do połowy XIX wieku	Warszawa.	1959
12	Zlat M.	Renesans i manieryzm	Warszawa.	2008

Literatura wykorzystywana podczas zajęć ćwiczeniowych/laboratoryjnych/innych

1	red. S. Kozakiewicz	Słownik terminologiczny sztuk pięknych	Warszawa 1969.	2007

Wymagania wstępne w kategorii wiedzy / umiejętności / kompetencji społecznych

Wymagania formalne:

Znajomość zagadnień związanych z historią architektury polskiej.

Wymagania wstępne w kategorii Wiedzy:

Umiejętność rozpoznania cech charakterystycznych w obiektach architektonicznych znajdujących się w Polsce i pochodzących z poszczególnych epok nowożytności.

Wymagania wstępne w kategorii Umiejętności:

Umiejętność stosowania terminologii architektonicznej, analizowania obiektów historycznych oraz przypisania cech dla poszczególnych epok w dziejach architektury polskiej.

Wymagania wstępne w kategorii Kompetencji społecznych:

Umiejętność samodzielnego rozpoznawania stylów w architekturze polskiej.

Efekty kształcenia dla zajęć

MEK	Student, który zaliczył zajęcia	Formy zajęć/metody dydaktyczne prowadzące do osiągnięcia danego efektu kształcenia	Metody weryfikacji każdego z wymienionych efektów kształcenia	Związki z KEK	Związki z PRK
01	B.W1. zna i rozumie teorię architektury i urbanistyki przydatną do formułowania i rozwiązywania prostych zadań z zakresu projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz planowania przestrzennego	wykład	egzamin cz. pisemna	K-W03++	P6S-WK
02	B.W2. zna i rozumie historię architektury i urbanistyki, architekturę współczesną, ochronę dziedzictwa, w zakresie niezbędnym w twórczości architektonicznej, urbanistycznej i planistycznej	wykład	egzamin cz. pisemna	K-W03+++ K-W09+++	P6S-WK
03	B.W3. zna i rozumie znaczenie środowiska przyrodniczego w projektowaniu architektonicznym, urbanistycznym i planowaniu przestrzennym	wykład	egzamin cz. pisemna	K-W03++ K-W09++	P6S-WK
04	B.U1. potrafi integrować wiedzę z zakresu różnych obszarów nauki m.in. historii, historii architektury, historii sztuki i ochrony dóbr kultury podczas rozwiązywania zadań inżynierskich	ćwiczenia	referat pisemny, prezentacja dokonań (portfolio)	K-U01++	P6S-UK P6S-UO P6S-UU P6S-UW
05	B.U2. potrafi dostrzegać znaczenie pozatechnicznych aspektów i skutków działalności projektowej architekta, w tym jej wpływu na środowisko kulturowe i przyrodnicze	ćwiczenia	referat pisemny, prezentacja dokonań (portfolio)	K-U01++	P6S-UK P6S-UO

MEK	Student, który zaliczył zajęcia	Formy zajęć/metody dydaktyczne prowadzące do osiągnięcia danego efektu kształcenia	Metody weryfikacji każdego z wymienionych efektów kształcenia	Związki z KEK	Związki z PRK
					P6S-UU P6S-UW
06	B.S1. jest gotów do formułowania opinii dotyczących osiągnięć architektury i urbanistyki, ich uwarunkowań oraz innych aspektów działalności architekta, a także przekazywania informacji i opinii	wykład, ćwiczenia	egzamin cz. pisemna, referat pisemny	K-K02+++ K-K03+++	P6S-KK P6S-KO
07	B.S2. jest gotów do rzetelnej samooceny, formułowania konstruktywnej krytyki dotyczącej działań architektonicznych i urbanistycznych	wykład, ćwiczenia	egzamin cz. pisemna, referat pisemny	K-K03++	P6S-KO

Treści kształcenia dla zajęć

Sem.	TK	Treści kształcenia	Realizowane na	MEK
4	TK01	Wprowadzenie do przedmiotu. Podstawowe terminy stosowane w historii architektury polskiej.	W01, C01	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07
4	TK02	Periodyzacja architektury polskiej czasów nowożytnych. Nurty: włoski i gotycko-renesansowy.	W02, C02	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07
4	TK03	Architektura miast pierwszej połowy XVI wieku - wątki nowe i tradycyjne. Detale architektoniczne.	W03, C03	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07
4	TK04	Rozkwit pełnego renesansu polskiego: zamek, dwór, pałac, willa, kościół, ratusz. Attyka.	W04, C04	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07
4	TK05	Manieryzm włoski w architekturze świeckiej i sakralnej końca XVI wieku i pocz. XVII wieku. Manieryzm niderlandzki.	W05, C05	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07
4	TK06	Kościół późnoreniesansowy, początek XVII wieku w Polsce. „Polska odmiana” manieryzmu. Architektura miast XVI/XVII wieku. Kamienice nowożytne.	W06, C06	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07
4	TK07	Architektura rezydencjalna początku XVII wieku („okresu Wazów”) – pałac, palazzo in fortezza. Manieryzm w architekturze sakralnej. Kontrreformacja i architektura Jezuitów.	W07, C07	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07
4	TK08	Początki baroku. Kościoły okresu kontrreformacji jezuitów, kamedułów, karmelitów.	W08, C08	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07
4	TK09	Architektura świecka i sakralna baroku. Ogród francuski. Wzorce włoskie.	W09, C09	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07
4	TK10	Rezydencje doby późnego baroku.	W10, C10	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07
4	TK11	Barok późny w architekturze sakralnej. Typy kościołów w różnych regionach polskich.	W11, C11	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07
4	TK12	Barok – przebudowy wielkich założeń klasztornych.	W12, C12	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07
4	TK13	Klasycyzm czasów króla Stanisława Augusta Poniatowskiego.	W13, C13	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07

Sem.	TK	Treści kształcenia	Realizowane na	MEK
4	TK14	Neogotyck. Romantyzm.	W14, C14	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07
4	TK15	Secesja w architekturze polskiej.	W15, C15	MEK01 MEK02 MEK03 MEK04 MEK05 MEK06 MEK07

Nakład pracy studenta

Forma zajęć	Praca przed zajęciami	Udział w zajęciach	Praca po zajęciach
Wykład (sem. 4)		Godziny kontaktowe: 15.00 godz./sem.	Uzupełnienie/studiowanie notatek: 2.00 godz./sem. Studiowanie zalecanej literatury: 5.00 godz./sem.
Ćwiczenia/Lektorat (sem. 4)	Przygotowanie do ćwiczeń: 10.00 godz./sem.	Godziny kontaktowe: 15.00 godz./sem.	
Konsultacje (sem. 4)		Udział w konsultacjach: 1.00 godz./sem.	
Egzamin (sem. 4)	Przygotowanie do egzaminu: 10.00 godz./sem.	Egzamin pisemny: 2.00 godz./sem.	

Sposób wystawiania ocen składowych zajęć i oceny końcowej

Forma zajęć	Sposób wystawiania oceny podsumowującej
Wykład	Egzamin pisemno-rysunkowy
Ćwiczenia/Lektorat	Średnia arytmetyczna ocen z rysunków odręcznych oraz referatów prezentowanych podczas ćwiczeń.
Ocena końcowa	Średnia ważona ocen z ćwiczeń oraz egzaminu pisemnego.

Przykładowe zadania

Wymagane podczas egzaminu/zaliczenia

(-)

Realizowane podczas zajęć ćwiczeniowych/laboratoryjnych/projektowych

(-)

Inne

(-)

Czy podczas egzaminu/zaliczenia student ma możliwość korzystania z materiałów pomocniczych : nie

Treści zajęć powiązane są z prowadzonymi badaniami naukowymi: tak

1	M. Gosztyła; T. Gosztyła; P. Pasztor; K. Sikorski	Research on polychromies from the medieval period in the archcatedral basilica in Przemyśl	2024
2	D. Bryl; M. Gosztyła; T. Gosztyła; S. Leś; K. Sikorski	Problematyka konserwatorska murów Podziemnej Trasy Turystycznej w Rzeszowie w świetle ostatnich badań stopnia zawilgocenia i zasolenia ścian piwnic	2023
3	K. Gołębek; M. Gosztyła; A. Mikrut-Kusy	Rzeszow Castle: History and Contemporaneity - proposal for a new interior adaptation	2023
4	M. Gosztyła; B. Motyl	Historyczne centra logistyczne Podkarpacia od XVI do XVII wieku	2021
5	M. Gosztyła; K. Sikorski	Rotunda św. Mikołaja w Przemyśle – badanie struktur materiału budowli	2021
6	M. Gosztyła; T. Gosztyła; S. Łukasik	Therapeutic Facility for Individuals with Autism Spectrum Disorder	2021
7	M. Gosztyła; K. Sikorski	Badania i renowacja murów kościoła i klasztoru Karmelitów Bosych w Przemyśle	2020

8	M. Gosztyła; P. Pásztor; K. Sikorski	Problematika zachovávaní konzervátorskej substancie na príklade obnovy múrov ZÁMKU LIGÉZOVCOV V PRZECŁAWI	2020